

Zelfregulatie coachen

Met deze kaart kan jij als leerkracht leerlingen helpen om zelfregulerend een samenvatting te schrijven. Doorloop deze stappenkaart en leer coachen op het gebied van zelfregulatie.

Stap 1: Modellen, instructie over conceptueel schrijven

Fase 1: Modellen	Leerproces leerling	Begeleiding leerkracht/coach	Vragen van leerkracht/coach aan de leerling
	Observatie	De leerkracht laat aan de hand van een voorbeeld (filmpje) zien welke stappen en strategieën de leerling kan inzetten en benoemt dit expliciet.	Ik laat een filmpje zien, kijk goed naar de stappen van samenvatten. Wat zie je?
	Motiveren op samenvatten	Stelt open vragen over de wijze waarop de leerling zichzelf heeft gemotiveerd op het samenvatten.	Hoe heb je je gemotiveerd op een samenvatting schrijven?
	Plannen van tijd en inspanning	De leerling laten uitleggen welke vragen hij zichzelf heeft gesteld bij de planning van het samenvatten.	Welke vragen heb je jezelf gesteld toen je de planning maakte?
	Doeltreffendheid inschatten	Laat de leerling uitleggen hoe hij de doeltreffendheid van het samenvatten gaat bepalen.	Hoe kom je er achter of jouw samenvatting volledig is?
	Bepalen leestekst-doel	Laat de leerling vertellen welke soort tekst hij gaat samenvatten. Informatief? Betoog?	Hoe kom je er achter welke soort tekst jij gaat samenvatten? Waaraan zie je dat?
	Bepalen tekstindeling	Laat de leerling vertellen hoe de tekst is opgebouwd.	Hoe is de tekst ingedeeld? Wat valt op aan de tekst? (alinea's/tussenkopjes)
	Bepalen samenvatting indeling	Laat de leerling nadenken over hoe hij de samenvatting gaat indelen.	Hoe ga je je samenvatting indelen? welke alinea's geven antwoord op welke vraag?
	Bepalen hulpvaardigheden	Laat de leerling nadenken over welke hulp/materialen hij nodig heeft voordat er wordt begonnen aan de schrijftaak.	Wat helpt jou om een goede samenvatting te schrijven? (onderstrepen/woordweb) Wie helpt jou als je moeilijkheden ondervindt?

Stap 2: Scaffolding, tijdens het conceptueel schrijven

Fase 2: Scaffolding	Leerproces leerling	Begeleiding leerkracht/coach	Vragen van leerkracht/coach aan de leerling
	Monitoren aanpak	Stel vragen aan de leerling tijdens het schrijven van een samenvatting over hoe hij zijn inspanning gaat monitoren.	Lig je op schema met het samenvatten? Wat heb je nog nodig voor het schrijven van een samenvatting en hoe los je dit op?
	Aanpassen aanpak	Laat de leerling kiezen voor een strategie om een samenvatting te schrijven.	Leg eens uit waarom je hebt gekozen voor deze aanpak tijdens het samenvatten?
		Laat de leerling nadenken over de volledigheid van de samenvatting.	Staat alle belangrijkste informatie in jouw samenvatting?
		Stel vragen over de spelling in de samenvatting.	Lopen jouw zinnen lekker in de samenvatting? Staan er geen overbodige woorden of zinnen in, die weggelaten kunnen worden?

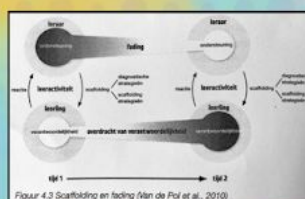
Stap 3: Fading, na afloop van het conceptueel schrijven

Fase 3: Fading	Leerproces leerling	Begeleiding leerkracht/coach	Vragen van leerkracht/coach aan de leerling
	Evalueren	Stelt vragen over de evaluatie waarop de leerling heeft samengevat	Ben je tevreden over jouw werkwijze tijdens het schrijven van een samenvatting?
	Eindcheck	Stelt vragen over het eindproduct, de samenvatting.	Wat vind je van jouw samenvatting, nu deze klaar is?
	Competentiegevoel	Stelt vragen over het competentie gevoel t.a.v. de samenvatting.	Hoe is het schrijven van een samenvatting verlopen? Voel je dat je nu makkelijker samenvattingen schrijft dan voorheen?
	Hulpkaart feedback	Stelt vragen over de stappenkaart voor de leerling.	Heeft deze hulpkaart jou geholpen om een goede samenvatting te schrijven, denk je?
	Reflectie	Laat de leerling uitleggen hoe hij heeft gereflecteerd op de gevoelens die de resultaten van de leertijd hebben opgeroepen.	Is je leerdoel behaald? Wat zou je de volgende keer tijdens een samenvatting schrijven anders doen? Heb je wat aan de tips en tops gehad van klasgenoten?

Je hebt een goede bijdrage geleverd aan de zelfregulatie ten aanzien van het samenvatten. Goed gedaan!

Hopelijk voelen de leerlingen zich competent genoeg in het samenvatten van teksten, in de toekomst.

Figuur 4.3 Scaffolding en fading (Van de Pol et al., 2010)

Leerkracht, door op afbeelding te klikken kan hij vergroot worden.

Samenvattingen schrijven, kan je leren!

© Iselinge Hogeschool

Samenvattingen schrijven, kun je leren!

Met deze kaart leer jij zelfstandig een samenvatting maken, zonder de hulp van anderen. Doorloop de stappen en schrijf jouw eigen super samenvatting!

STAP 1: Let's begin! Beantwoord in je hoofd deze vragen.

Vandaag wil ik een samenvatting maken van een tekst, dit is mijn doel.

Waar wil ik vandaag extra op gaan letten?

Denk ik er nog aan hoe de leerkracht het samenvatten voor deed?

Heb ik alle spullen om te kunnen beginnen met het schrijven van een samenvatting?

Hoe lang heb ik ongeveer nodig voor het schrijven van een samenvatting?

Hoe ga ik dit nu aanpakken? Wat is mijn eerste stap als ik zo begin met het schrijven van de samenvatting?

Wat voor soort tekst ga ik lezen? Waaraan zie ik dit?

Wat voor tekst ga ik schrijven? Een informatieve tekst, want ik wil er wat van leren.

Hoe is de tekst ingedeeld? Zijn er alinea's? Zijn er kopjes? Staan er plaatjes?

Ik herken de opbouw van de tekst, in de inleidende zin staat vaak het belangrijkste van de alinea.

Ik kan hoofd en bijzinnen herkennen, ik weet welke zinnen ik kan weglaten in mijn samenvatting.

Hoe kan ik mijzelf motiveren om de samenvatting te schrijven?

Hoe ga ik mijn samenvatting indelen? Wie, wat, waar, wanneer, hoe, waarom alinea's? Of iets anders?

Wat kan mij helpen om een goede samenvatting te schrijven? Onderstreep ik belangrijke zinnen of woorden?

Helpt het mij om een woordweb of diagram te maken?

Helpt het mij of iets er bij te tekenen om het duidelijker te maken?

Help! Wie kan mij helpen om een goede samenvatting te schrijven als het zonder hulp niet lukt?

Help! Een klasgenoot heeft moeite met het schrijven van een samenvatting.

Kan ik diegene misschien helpen wanneer ik het wel weet?

STAP 2: Check! jij daar, al goed op weg? Beantwoord in je hoofd deze vragen.

Let op! Wat was ook als weer mijn doel en hoe pak ik dit aan?

Lijkt mijn samenvatting al ergens op?

Lopen mijn zinnen goed in de samenvatting?

Vind ik deze aanpak om een samenvatting te schrijven fijn?

Waarom kies ik voor deze aanpak?

Kan ik nog een andere manier bedenken om de tekst te samenvatten?

Heb ik geen overbodige woorden en zinnen er in staan?

Waar begin ik met een nieuwe alinea?

Staat de belangrijkste informatie in mijn samenvatting?

Staan de zinnen die over het zelfde deelonderwerp gaan nog bij elkaar in dezelfde alinea?

Staan er moeilijke woorden in de samenvatting die ik of anderen niet begrijpen?

Ik vertel tegen mijn klasgenoot wat ik wil bereiken met het schrijven van de tekst.

Heeft mijn klasgenoot nog tips en ideeën voor het bereiken van mijn doel?

Ben ik trots en tevreden op de samenvatting die ik nu al heb geschreven?

Als iemand anders mijn samenvatting leest, heeft diegene dan de belangrijkste informatie gelezen van de hele tekst?

STAP 3: Check! Check! Double check! Controle!

Beantwoord in je hoofd deze vragen.

Wat heb ik vooral geleerd tijdens het schrijven van een samenvatting?

Ik controleer mijn samenvatting op fouten voordat ik hem aan iemand geef om te lezen.

Vindt mijn klasgenoot het een fijne samenvatting om te lezen?

Let ik goed op de spelling in mijn samenvatting?

Als er in mijn samenvatting; en toen, en toen... staat, haal ik dit weg en gebruik ik andere woorden.

Heb ik alle tips en ideeën van mijn klasgenoot of leerkracht verwerkt in mijn samenvatting?

Wat ga ik met mijn samenvatting doen?

Lees je geschreven tekst hardop voor aan jezelf. Kloppen de zinnen?

Kan ik mijn samenvatting bijvoorbeeld gebruiken voor het oefenen van een toets?

STAP 4: HOW DID I DO IT? EVALUATION...

Beantwoord in je hoofd deze vragen.

Wat heb ik van deze opdracht vooral geleerd?

Wat zou ik de volgende keer anders doen?

Wat is belangrijk voor mij tijdens het schrijven van een samenvatting?

Kan ik een nieuw persoonlijk leerdoel opstellen voor de volgende keer dat ik een samenvatting schrijf?

Wat vind ik van het schrijven van een samenvatting? Leg uit waarom.

Was ik op tijd begonnen met het schrijven van mijn samenvatting?

Was ik op tijd klaar met het schrijven van mijn samenvatting? Zo nee, waar heb ik teveel tijd in gestoken?

Typ ik liever de samenvatting op de computer of schrijf ik liever met een pen?

Wat vind ik dat ik goed gedaan heb in de samenvatting?

Welk compliment kan ik mijzelf geven?

Is er een moment geweest dat ik niet verder kon met het schrijven van mijn samenvatting? Hoe heb ik dit opgelost?

Heb ik het gevoel dat ik op de middelbare school wat heb aan deze kaart met schrijftips voor een samenvatting?

FINISHED! Jij bent klaar met je super samenvatting.

Hopelijk heb jij veel gehad aan deze tips en kan je met een fijn gevoel naar het voortgezet onderwijs. Daar zul je namelijk vaak samenvattingen moeten schrijven. Gelukkig weet jij nu zonder hulp hoe het moet! ;)

Samenvattingen schrijven, kun je leren!

© Iselinge Hogeschool

Leerling, door op afbeelding te klikken kan hij vergroot worden.